

forsøk med Twin Otter (modell) uten fremre lasteromsdør, og hva var eventuelt konklusjonen? Har kommisjonen eventuelt fremmet noe ønske om en slik prøve? Modellen finnes garantert på fabrikken. Dette måtte være ganske sentralt i etterforskningen.

Apropos kollisjon med objekter: Jeg hadde gleden av å delta på et etterforskningskurs i England for ca. 30 år siden. Vi fikk bl.a. følge hele etterforskningen av uhellet med den meget omtalte Comet-ulykken i Middelhavet.

Flyet var desintegreert i luften, ble plukket opp fra havbunnen i biter og satt sammen på hønsenetting. Nær vingespissen fant en etterforsker (med lupel!) en bitte liten malingavsetning som stammet fra flyselskapslogoen på flykroppen. Denne ble nøkkelen til løsningen på det mysteriet, og dette var ingen enkel Twin Otter.

Var det ingen avsetninger av eksempelvis maling fra ting som befant seg i lasterom, på propellblader eller andre steder? Hadde halefinnen fått små skader i bruddstedet før brudd?

«Jødisk intelligentsia»

Brøggers kategorisering

Av Frank Meyer, Historisk institutt, Universitetet i Oslo

I Aftenposten 22.2. skriver Jan Brøgger på kronikkplass om «Sosiologiens Einstein og ondskapens natur». Brøgger åpner med å kategorisere Daniel Jonah Goldhagen, Elias Canetti og Norbert Elias som «den jødiske intelligentsia». Ulikhetene mellom disse tre personlighetene er langt større enn deres likheter.

Goldhagen i liten grad nyskapende bok kvalifiserer ham neppe som en av «forvalterne av den vestlige verdens religiøse lærestol», slik Brøgger skriver. Hva skal vi altså med samlekategorien «jødisk intelligentsia»? En slik stereotyp forestilling om noen «jødisk intelligentsia» er av moralske og politiske grunner forkastelig.

Selve begrepet ligger på samme lave nivå som Hitlers antisemittiske stereotyper som f.eks. «det intellektuelle jødiske element», «den jødisk-intellektuelle», «verdensrevolusjonens jødeledelse», «den jødiske intellektualismen», «den jødiske intellektuelle», «den intellektuelle jødiske kommunist» osv.

Slik simpel rasistisk kategorisering bør det ikke være plass til i en demokratisk konservativ avis i Norge.

Det er dessuten grunn til å påpeke at Brøggers innlegg inneholder faktiske feil og sterkt misvisende fortolkninger av Elias' teorier.

Jeg vil bare trekke frem et eksempel. Elias har alltid gitt sterkt uttrykk for forakt for individfikserte samfunnsmodeller. Likevel skriver Brøgger at Elias viser «hvorledes kongemakten ved hjelp av embedsmenn og monopoliseringen av hermakt trakk ut tennene på føydaltidens rovkjeft (...) Gjennom kongemakten ble krigeradelen dressert, de ble drevet ut av sine borger og inn til hoffet i Versailles. (...) Den store løvetemmer i Elias' glitrende fortelling var den franske konge og hans hoff».

Det at en enkel person kunne oppdra og til og med dressere en av samfunnets stender, er det stikk motsatte av det Ellas forfekter.

I siviliseringsboken sier Elias at årsakene til statsdannelsen og til siviliseringen er 1) figurasjonens endogene dynamikk og 2) fritt konkurrerende enheters tendens til å danne monopoler. I annet bind av siviliseringsboken understreker han dette: «I virkeligheten er det ingenting i historien som tyder på at forandringen (dvs. siviliseringsprosessen) ble gjennomført på en «rasjonal» måte, f.eks. gjennom målrettet oppdragelse av enkelte mennesker eller enkelte menneskegrupper. Forandringen som helhet skjer i form av en ikke-planlagt prosess (...)» (s. 313).

De franske kongene spilte ikke den aktive, dresserende rollen som Brøgger tilskriver dem. Det var derimot de sosiale forholdene som presset folk til å tøyte sine drifter. Når menneskene ble mer og mer avhengige av hverandre, kunne de ikke slippe seg løs som på tidligere stadier i samfunnsutviklingen. I stedet for dressur er det snarere selvdisciplinering det er tale om her.

Når det gjelder de franske kongenes maktposisjon – Elias beskriver kongene forøvrig som enfoldige og naive – var deres maktposisjon selv en følge av siviliseringsprosessen.

Tirsdag 4. mars 1997

ylønnsproblem

se er fritatt for arbeidsgiveravgift, men hun blir belastet med inntekts-

KORT SAGT

Boligen – en utgift til inntekts ervervelse

Debatten om boligbeskatningen raser videre. Ett poeng er imidlertid ikke trukket frem: Egentlig er boligen en utgift til inntekts ervervelse.

Hovedregelen i skattelovens § 44 er nettopp: «Utgifter som skjønnes å være pådratt til inntekts ervervelse, sikrelse og vedlikeholdelse», er berettiget til fradrag. Og vi kan vel fort bli enige om at skal man kunne erverve en inntekt, må man ha en bolig. Men denne utgift, som er selvfølgelig og nødvendig, har likevel ikke skatteloven villet godkjenne som fradragsberettiget. Derfor er det i loven gjort et uttrykkelig unntak fra hovedregelen. «Utgifter til bolig for skattyteren og hans husstand» er unntatt.

Men er nå det rimelig? Bør ikke skattlegging skje basert på skatteevne og ikke på basis av et gode som alle må ha for å kunne betale skatt overhodet. En ting er imidlertid å innrømme fradrag for boligutgifter, en annen ting er å snu prinsippet på hodet og ilagge fordelsskatt når man ved hjelp av beskattede midler har greid å skaffe seg dette nødvendighetsgode.

Debatten har dessuten til over mål vist at eierskap til bolig ikke er noen egnet målestokk for skatteevne. Fordelsbeskatningen bør derfor opphøre.

CHRISTIAN HANEBORG, Oslo

Hvem betaler pensjonen?

Fra tid til annen blir det hevdet at det er de yrkesaktive som betaler våre pensjoner. Enkelte ungdomspolitikere har sogar uttalt at når de kommer på Stortinget skal det bli slutt på de fete pensjonene. Det er rystende å registrere at yngre politikere, og kanskje eldre, med, til de grader mangler kunnskaper om pensjonsforhold. Det er også andre som sprer desinformasjon om hvem som betaler pensjonene.

Alle vet at siden 1967 har vi betalt premie til folketrygden. Ansatte i stat og kommune har dessuten i hele sitt yrkesaktive liv betalt premie til sine pensjonskasser. Noen private bedrifter har også